

milan babík
kulda čeká na tank

PR
OST
OR

**P R
O S T
O R**

Milan Babík

**P R
O S T
O R**

Milan Babík

Kulda čeká na tank

Praha, 2026

**P R
O S T
O R**

© Milan Babík 2026

Cover illustration © Jakub Kouřil 2026

© PROSTOR 2026

ISBN 978-80-7260-675-7

Památce Christophera Cokera (1953–2023)

*„Some men are like bats or owls
and have better eyes for the darkness
than for the light.“*

Kulda čeká na tank.

Je poledne a před chvílí vyběhl z domu. Visí na brance, kde to má nejradši, a rozhlíží se po ulici odshora dolů až ke křižovatce. Chodník před učňovskou školou naproti přes cestu zeje prázdnotou. Dobře by se po něm teď jezdilo na kole, pomyslí si.

Na branku šplhá odmalička a tráví na ní i několik hodin v kuse. Poprvé mu byly sotva dva roky, to ještě ani neuměl pořádně chodit. Mezitím trochu povyrosl. Branka ho na to minulý týden sama upozornila. Jako vždy prostrčil jednu nohu kovovými šprušlemi, ale tentokrát ho odmítla pustit zpátky. Zaklínalo se mu v ní koleno. Děda s tátou museli ze sklepa přinést brusku a natáhnout prodlužovačku, aby Kuldíka z branky vyprostili.

Když tyče řezali, tryskal od kotouče gejzír jisker dlouhý jako kometa. Z ulice to vypadalo, jako by mu řezali stehenní kost, až si důchodci u nedaleké zastávky autobusu zděšením zakrývali oči. Kulíšek každého z nich slušně pozdravil, jak ho to děda s babičkou vždycky učí: „Dobrý den, dobrý den, dobrý den.“ Pak pro dramatický efekt zavyl „Ááá,“ načež jedna stará paní vykřikla. Děda vypnul pilu, vytáhl si špunty z uší a zeptal se ho: „Co to?“ Potom ji zase zapnul a řezal dál.

K obědu nafasovali dršťkovou polévku a salám s dušeným špenátem a bramborami, takže to byl trochu

boj. Kulda dušený špenát nesnáší. Ze školy se vrátil hladový, ale když si nahoře v kuchyni sedl s dědou ke stolu a babička před ně položila talíře, vzdychl zklamáním. Dršťkovku zblajzl cobydup a ještě poprosil o přidavek, protože rád pozoruje, jak se dršťky z naběračky vylévají do talíře. I brambory snědl hned a sklidil za to od dědy pochvalu: „Správně, Kuldiku, nejdřív kartofle. Za války byly jenom kartofle, a když jsem někdy dostal kousek masa, nechal jsem si ho vždycky až na konec. To aby mi vydrželo na jazyku co nejdýl.“ K salámu se už ale Kulda neprobil. Babička z něj totiž udělala mističku, kterou zalila špenátem, což mu připomnělo bažinu ve vybombardovaném kráteru. Naštěstí se nezlobila, když talíř odsunul. Jenom se na něj smutně podívala.

Podle Kuldových výpočtů se tanky objeví každým okamžikem. Z kasáren vedle domu by jich dnes mělo vyjet na cvičení aspoň deset, včetně několika pontonových, které se mu líbí nejvíc. V konvoji by nemělo chybět ani pár obrněnek a dvě tři nákladní auta s cisternami ОГНЕОПІАЧО. To znamená „hořlavé“, jak vykoumal z učebnice ruštiny.

Záznamy, na nichž jsou výpočty založeny, si vede už dlouho. Pod postelí má schovaný sešit, kam si všechno pečlivě zapisuje. Úvodní stránky obsahují různé tečky, čárky, křížky, klopánky, děla a panáčky, jelikož tehdy ještě neuměl abecedu. Postupně přibývají slova, čísla, tabulky, jednoduché rovnice a nakonec i grafy, které si rýsuje nehledě na to, že po prázdninách půjde teprve do čtvrté třídy a pravítka a kružítko začnou

v matematice používat až za rok. Díky Rudé armádě je daleko napřed. Aby její tanky a vojáky dokázal spočítat, naučil se číst a psát ještě před nástupem do školy. Nebýt okupace, téměř určitě by nebyl nejlepším žákem základní školy ve Vrchlického ulici.

Sešit si Kuldík střeží jako oko v hlavě. Je přísně tajný. Nikomu o těch záznamech neříká, dokonce ani dědovi. Ten zas neříká Kuldovi, že si sešit průběžně pročítá. Když je kluk ve škole, do jeho poznámek sem tam nahlédne, aby si osvěžil přehled o aktuálním stavu sovětské vojenské síly ve městě, zhodnotil vývoj situace na bitevním poli a úměrně tomu upravil svou taktickou odezvu. A taky aby občas nenápadně opravil chyby ve výpočtech. Kulíšek se sem tam o nějakou tu houfnici nebo ponton sekne.

Celkově je však děda navýsost spokojen. V přesnosti odhadů si Kulda nezadá s jeho někdejšími kumpány od Gumraku. Pár chlapů z roty kapitána Müllera tam tehdy dokázalo předvídat každý bolševikův krok: který den vyrazí a odkud, v kolik hodin, v jakém počtu, kam. Kuldík to ovládá taky. Za poslední rok se nezmýlil ani jednou. Při tom pomyšlení září děda pýchou.

V odbojové činnosti tím odpadá jeden zapeklitý úkol: krádež operačních plánů z velitelství kasáren. Utéct babičce v noci z ložnice by snad děda ještě zvládl a sovětský mundúr si taky obstaral, dokonce s plukovníckými frčkami. Zato přelézat na zahradě betonovou zeď s ostnatým drátem? Na to si už ve svém věku přece jen netroufá, to je pod jeho úroveň. Díky vnukovi

ani nemusí. Sovětské operační plány leží přímo doma, v dětském pokojíčku, navíc v Kulíškově úhledném krasopisu, ne v zasrané komandírské azbuce. V nejčerstvějších záznamech je doplňují detailní kresby boje muže proti muži, jak ho vojáci patrně nacvičují v ne-dalekém lese. Takové chvaty děda nikdy neviděl. Důkladně je zkoumá, aby se na ně dobře připravil. Kuldík odvádí věru kvalitní výzvědnou práci.

„Už jedou?“ Děda si vykračuje z domu se džbánkem na pivo.

„Ještě ne,“ hlásí Kulda a otočí se. Pozoruje, jak dědeček přichází, přehazuje paže přes branku a pokládá na ni bradu. „Až tady.“ Pozvedne mu zápěstí a na jeho starých hodinkách ukáže, kdy přesně se tanky objeví.

„Svině,“ přikývne děda a dá mu ruku kolem ramen. Chvilí spolu mlčky hledí do ulice. „Nezajdeš mi do výčepu, Kuldiku?“

„Teď nemůžu,“ zavrtí vnuk hlavou. „Musím dávat pozor.“

„Pravda,“ uzná děda. „Tak hlídkuj a kryj mě. Nezapomínat na týl, babina mě zas nechtěla pustit.“ Dobrotivě zatahá Kuldu za pravé ucho, které mu od narození odstává. „Odpoledne budeme mít návštěvu. Kašpaři. Přijď se pak ukázat.“

Vezme za kliku a rázným škubnutím otevře branku dokořán. Kulda se na ní veze a zubí se slastí. Když jako mrně plakával, byla branka to jediné, co na něj platilo. Dudlík, zpívání, nošení na rukou, houpání v kočárku, pribináček ani pikao nezabíraly. Jakmile ho ale máma

nebo babička zavěsily na branku a párkrát s ní pohnuly sem a tam, bylo po křiku.

Vrzání, které se z ní při dědově odchodu ozývá, vydává odnepaměti. Vydávala ho, už když byl Kulíšek nemluvně, a bude ho vydávat i za třicet let, až se bude Kulda vracet do rodného kraje z dalekých zemí coby dospělý muž. To už budou babička, děda, kasárna, tanky, zdi i ostnaté dráty dávno pryč. Z dětství mu zbudou jen ty tři rezavé tóny v ustálené posloupnosti: vzestupné při otevírání, sestupné při zavírání. Všechno ostatní odvane čas a jediným důkazem, že to někdy existovalo, zůstane zvuk starých pantů.

Prozatím mu však jejich vrzání připadá natolik důvěrně známé, že ho ani neslyší. Nejdřív bude muset vyrůst a odejít, aby ho vůbec postřehl.

A tak je ten hlučný svět plný těžké válečné techniky, ve kterém právě nedojedl oběd a teď si hraje venku, ukrytý v tichu.

Z videozáznamu je okamžitě patrné, že byl pořízen telefonem. Na projekčním plátně Honzovy kanceláře na ministerstvu naskakuje tak, jak ho před pár hodinami získala rozvědka – nevyčištěný, místy rozostřený. Skupinka promáčených vojáků kráčí sutinami jakési vesnice a jejich špinavé tváře se navzdory podzimnímu chladu a dešti spokojeně šklebí. Pár z nich pokušuje, jiní dělají legrácky, všichni do jednoho jsou opilí. Je slyšet lámaná ruština. Následuje záběr vzad, kde ta banda za sebou po rozbahněné cestě vláčí na provazech dvě lidská těla. Jedno je bezvládné a obalené blátem, ale dá se rozeznat, že jde o muže. Vedle něj se choulí polonahý chlapec se smyčkou kolem krku. Hlouček se zastavuje, objektiv se houpavým pohybem přibližuje až k tělu dospělého a na plátně se objevuje detail jeho hlavy, z níž zbývají jen čelisti a část očí. Horní polovina chybí. Při záběru do otevřené lebky se obraz lehce rozkmitává smíchem v pozadí: „Kto chočet boršč?“ Vzápětí záběr uhýbá a zaměřuje se na to, jak jeden z vojáků bere mrtvolu okolo pasu, jak ji za pochvalného povyku přihlížejících zvedá nad hlavu a zprudka naráží pánevním dnem na kůl plotu, který jí zajíždí až někam do hrudního koše. Jiný voják pak mrtvému muži několika tahy dýky vyřezává klín, zasazuje mu ho do hlavy a posměšně hajluje:

„Slava Ukrajině!“ Hlouček bujaře píská a tleská, načež záznam skončí stejně náhle, jako začal. Slabá minuta a půl.

Klára zvedne obočí a sklouzne pohledem k Honzovi. Ten sedí u konferenčního stolu v lehkém předklonu s kapesníčkem u úst a tváří bílou jako křída. Takhle nějak určitě vypadal během autobusového zájezdu pro nejlepší žáky školy na konci páté třídy, napadne ji, než se z předního sedadla vyzvracel řidiči za krk. Hroznej suchar, kravaťáček. Radši mu ještě dopřeje pár okamžiků, aby se sebral. Plátno zajíždí do stropu a v místnosti se rozsvítí.

„Náš...“ Honza se k ní po chvilce otočí. „... ten člověk.“ Odkášle si. „Český občan, dobrovolník z Projektu Trinity, možná jsi o nich slyšela v médiích.“ Vstane a kapesníček zmizí v kapse. „Právě jsme to dostali. Na štábu ani na zamini o tom ještě nikdo neví.“ Pohodí hlavou k Dejvicím a pak opačným směrem k Černínskému paláci. „Našli ho včera večer, seděl pořád na tom plotě. Měl u sebe papíry.“

„Kde?“ zeptá se Klára.

„Kousek od Bachmutu,“ odpoví Honza a přejde ke svému pracovnímu stolu, z něhož zvedne připravenou složku. „Neprodleně vyrozuměli náš zdroj v oblasti. Tělo je teď v Kramatorsku. Projekt Trinity tam má někde poblíž základnu. Přivezli jim tam i toho kluka. Živého. Ty vojáky pozabíjeli, celou jednotku, ale ten kluk přežil.“

„Dojemný,“ prohodí Klára. „Úplně mi vyhrkly slzy.“

Honza ztuhne a zaraženě se jí zadívá do očí, ale pak se rozhodne, že se nenechá vyprovokovat. Ta její ostentativní bezcitnost, úplně jasně předstíraná – fakt netuší, jak je směšná? Jak je to průhledný? Všechno to její ubohý kurvení s proplešlými cizinci, jen aby to mluvilo francouzsky, mělo to šlechtický příjmení a příležitostně ji to vzalo do Dubaje? Odjakživa to maskovala stejně – to vědomí, že jí čouhá sláma z bot, že je to jen prsatá nanyna odkudsi z Hané. Díkybohu to s ní utnul a nemusí dál přihlížet, jak se donekonečna řeší.

„Mobil dorazí zítra,“ naváže. „Posbírali všechno, co u těch vojáků našli. Kluci v laboratoři si cvrnkaj do trenek, jak už se nemůžou dočkat. Ježíšek letos přijde brzy. Vsadím se, že z toho telefonu vytáhnou víc. Ale i kdyby ne, tenhle záznam bohatě stačí. Ten na tom všem totiž není to nejzajímavější.“ Položí složku před Kláru a pokývne k Hradu. „Znaj se... nebo teda znali. Chápeš? Generál a ta oběť. Dlouho a dobře. Žádná politika ani fraška pro novináře. Fakt kámoši.“

Klára složku otevře. Vykoukne na ni velká fotografie prezidenta republiky se štíhlým mladíkem ve tvírovém saku. Stojí spolu na pečlivě zastřiženém trávníku na pozadí gotických budov, které jsou téměř jistě kolejemi Oxfordu nebo Cambridge. Následující tucet menších fotek ukazuje tytéž dvě postavy jako řečníky na nějaké konferenci, pak s klukovskými úsměvy v sedle silných motocyklů nebo jak kdesi na moři napínají

lanoví na palubě plachetnice. Ne že by ji obrázky ne-
zaujaly, to jako zas jo. Prohlíží si je pozorně a všechno
jí připadá moc hezký, jenže české muže s těmi jejich
upocenými tílky, zapáchajícími podpažími a ponož-
kami v sandálech bytostně nesnáší, ať si navenek no-
sí klidně i to slušivý anglický sako. Takže nic pro ni.
Vlastně moc nechápe, co přesně tu dělá. Netušila, že
Honza má její nové číslo, což ji dost irituje, a taky ji vy-
rušil. Probudila se u Nicolase na Vinohradech a zrov-
na si před ním v koupelně klekala před zrcadlem, když
vtom zazvonil telefon. Že to vůbec zvedala. Celkově
vzato ráno v háji, přiznává si otráveně. Začíná se nudit.

„A já jsem tady proč?“

„Určitě ne kvůli těm trojkám,“ mrkne na ni Honza
a vmžiku jí uštedří další z pomyslných facek, jaké od
něj v minulosti schytávala denně. Blbeček. Její kozy
zbožňuje. Když ještě mívala pětky krev a mlíko, mohl
se po nich utlouct. Nechala si je zmenšit hlavně kvůli
všem těm slizkejm kreténům, co na ně čuměli. Kreté-
nům jako on. Teď je má krásný. Jenom by si je chtěla
nechat o číslo zvětšit.

„Snad abych šla.“ Zvedne se od stolu.

„Neblázni, počkej,“ zastaví ji Honza. „Fajn, bu-
dem dospělí.“

„Jsi nula, bezvýznamnej úředníček,“ oznámí mu
Klára. „Aspoň si ho umej, když už ti nestříká. Smrdí
ti až na chodbu.“

„No dobře,“ odpoví Honza a ze všech sil zadržuje
smích. Z vlastní zkušenosti dobře ví, že v podobných

situacích ji i nepatrný pohyb koutků dokáže odjistit k fyzickému útoku s odpovídající zvukovou kulisou. „Fakt ti to musím vysvětlovat? Tobě to není jasný?“ Bere si složku zpět a mává s ní Kláře před obličejem jako toreador, který se snaží upoutat pozornost rozzuřeného zvířete a zároveň jeho útok přežít. „Nahrávka na smeč, jakou jsi v životě nedostala. Posílám ti to k síti přímo na ruce. Mám ti to snad nadiktovat? Odstavec první: Generál, čerstvě zvolený, hodnotový lídr, máme rádi svobodu, demokracii, sebeurčení, blablabla, musíme je bránit, bít se za Ukrajinu jak lvové o mříže, protože tyhle věci mají nekonečně větší cenu než levnej ruskej plyn; takže on burcuje celej kontinent k obětem, takovej nověj Havel, akorát tohle není žádněj divadelnickej bohém, co žvatlá nějaký heideggerovský nesmysly o podstatě bytí, žádná pražská kavárna, ale pragmaticej Mirek Dušín, co chápe, že se můžem prodrat do čela celýho Západu. Gubernie, kde se smrká do ubrusu a pije čaj přes kostku cukru v zubech, jak si o nás mysleli Amíci a Anglání za Havla? Zapomeň. To, co se děje právě teď, není jenom Ukrajina, ale obrovský přeskupení evropský rovnováhy na sto let dopředu. A hádej, kde bude mít Evropa svý nový těžiště: u nás. Kafka z nás udělal srdce evropský kultury, teď se můžem stát srdcem celý evropský hodnotově bezpečnostní architektury. Ten mazanej komunistickéj rozvědčík to ví.“

„Si děláš prdel.“

„Bych si nedovolil. Ta tvoje je nepřekonatelná. Umělecký dílo. Výstavní.“

„Hajzle.“

„Nechápu, že se ti to áčko tehdy nelíbilo. Mně teda moc.“

„Sviňáku. Seš odpornej.“

„Neruš a piš si. Odstavec druhý: hle, jeden z nás, řadovej občan z hor někde na Moravě, stejná díra, z jaký jsi vzešla ty, nemáte tam ani na ten levnej ruskej plyn, pálíte tam místo toho čarodějnice či co; tak tenhle člověk se sbalil, sám od sebe na tu Ukrajinu vypadnul, svobodně, dobrovolně, následoval svý svědomí navzdory vládním nařízením a bil se tam za Evropu jako lev o ty mříže, dokud mu ty ruský prehistorický protozoa neutrhly hlavu a ty mříže mu nevrazily mezi půlky. Ale pozor,“ zdůrazní Honza a klepne zaťatým prostředníčkem na stůl, „tohle není jen tak nějaká oběť, nýbrž oběť přímo epických rozměrů, jelikož tenhle řadovej občan vůbec není řadovej, ale totální úlet. Gud báj Horní Dolní, helou Mars. Z tý vaší moravský díry se na rozdíl od tvýho šukatelnýho, i když línýho zadku vlastnoručně vystřelil až na střechu Bílýho domu... nebo jánevím kde se řídí galaxie. Prošla sis vůbec jeho profil, nebo sis nad těma fotkama zas jenom představovala, jak mu ho kouříš? Kryštof Harant kříženej s Obi-Wanem Kenobim. Nejlepší světový univerzity, profesura na Yaleu, pojednání o nějaký kvantový válce a meziplanetárních mořích, kterým nikdo z nás tady na Zemi zatím nerozumí, top síkrit přednášky Branňému výboru americkýho Senátu. Takže si asi doveď představit ten barák na pobřeží Maine, bublavej

osmivál v garáži, jachtičku, paneraiky jen tak pohozený u vany. A ten magor, místo aby si hrál v zálivu na piráty nebo na tom svým Speed Triplu naháněl nadřazený americký roštenky s rodokmenem, tak von s tím vším udělá co?“ Honza nevěřicně rozpráhne ruce s vyjevným výrazem ve tváři. „Pošle to do kopru a jde si dát ustřelit kebuli na Donbas. Sláva Ukrajině. Pokud tohle není na Bílýho lva, tak pak už nic.“

„Ten taky bije o mříž?“

„Ne, ten už je ve hvězdách. Smaltovanejch, granátově červenějch.“

Klára vstane a chvíli neklidně krouží kanceláří ponořená do myšlenek. Zvednutým ukazováčkem Honzovi naznačuje, ať je zticha. Pak si znovu sedne.

„Odstavec třetí,“ vezme si slovo, načež si Honza bleskově přistaví židli přímo proti ní, aby mu neutekla ani hláska. „Tenhle Lev, kterej ho měl desetkrát většího než ty, pročež si to áčko s tebou vůbec nepamatuju, a náš Generál se milovali jako Vinnetou a Olda Šetrnej. Rybičkou si na štábu natajňáka nařizli šulínky, přiložili je k sobě a pravili: ‚Bratře, bratře.‘ Lidu a paní prezidentové se to radši zamlčelo, ale rozvědka to viděla na kamerách. Bromance jak na Netflixu, pokud nekecáš – až si říkám, jestli se Lvovi ten posmrtněj kůl v zadku náhodou nelíbil. A teď bude pan prezident truchlit a plakat a vyznamenávat padlého a oslavovat jeho oběť a vypravovat pohřeb a loučit se s hrdinou dojemnou řečí před desítkami televizních kamer, čímž národu a světu jen tak mimochodem ukáže, co za lidi tu máme všude kolem a jakými

osobnostmi se sám obklopuje: normálními a čestnými, lidmi jako je on sám. Žádnej zbabělej pokrytec, co prodá svobodu slova a liberální světořád za ruskou ropu nebo čínskou výrobní sílu, nýbrž boží bojovník. Blanický rytíř. Připravený položit život za své přesvědčení, za vlast, za Ukrajinu, za Západ. Spasitel Evropy zrozený z její stověžatý pipiny.“

Honza jen nehybně sedí s pootevřenými ústy. Možná bych mu měla podat ten jeho nažehlenej kapeníček, ať si neposlintá kvádro, přeměřuje si ho Klára. Je to fakt debil. *Aj hejt jú.* Naštěstí si záhy povolí vázanku a oklepe se. „Neuvěřitelný. Fakt až děsivý, s čím dokážeš přijít.“ Vysekne jí poklonu. „Kozama mi už strach nenaháníš, ale mozkiem jo. Tohle by nespáchal ani sám Generál, kdyby to mohl nadiktovat ČTK přímo z Hradu.“

„Nejsem blbá jako ty.“

„No jasně.“ Honza nechá urážku urážkou. „Autenticita. O tom to celý je. Generál žádnej beach nehraje, ale tohle je masivní nahrávka na smeč i pro něj. Hlavně pro něj. Tak to neposer.“ Znovu Kláre předá složku, tentokrát definitivně. „Když tuhle pohádku odvyprávíš správně, Generál je tvůj. Bude ti ležet u nohou. První řada na tiskovkách, pozvánky na každou zahraniční cestu, exkluzivní rozhovory. Vždycky se chtěla prošukat na zámek. Teď můžeš mít celej Hrad, ani si nemusíš stahovat kalhotky. Redakce od Karlína po Kavčí hory se o tebe porvou. Řekneš si sumu, dopíšu ti k tomu nulu navíc.“

Ani ona se neurazí. „Tohle posrat nejde. Tohle by mohl posrat jedině sám Lev, kdyby nám třeba někde hajloval na kameru s náckama z Azovu. Nebo zařval, že na nějakou Evropu sere a že do těch zákopů zdrhnul před manželkou. Třeba. Jenže Lev to neposere. Lev is dead. Bajbaj Lev.“

„Přesně,“ přikyvuje Honza. „Může nám bejt ukradenej. S tou fůrou fantastickýho materiálu po něm si můžem dělat, co chcem. Dej tomu příjemnej rámec, hoďte to na titulku, nezapomeňte na to nechutný video, nechte si zbourat server. Do hodiny to našérujou Tajmsy v New Yorku i v Londýně. My si tady sice střežíme informace jako oko v hlavě, ale víš jak: starej barák, všude průvan. Občas nám odnese i nějakej ten videosoubor.“ Vytahuje z kapsy flešku a háže ji novináře jako psovi pamlsek.

Klára se dlouho nerozmýšlí. Polaská složku dlaní, prsty obtáhne její okraje a urychleně ji i s flashdiskem schová do kabelky. Nepotřebuje se Honzy ptát, jestli náhodou nejde o zakázku. Jednak ráda podpoří společensky prospěšnou domněnku o nezávislém tisku, jednak má i vlastní informace. Pár hodin předtím, než to Honzovi zvedla, vzala hovor někomu jinému. Taky ji vyrušil, ale tou dobou měla Nicolase hluboko v podbřišku, takže ji to zas tolik neomezovalo. Ví, že krátce po půlnoci, jakmile se doma dozvěděl o smrti svého přítele, posadil Generál svůj plechový zadek na motorku a vyrazil s ochrankou přes město do prezidentské kanceláře, aby neprodleně vydal patřičné pokyny.

Jediný zbývající otazník v její mysli se týká něčeho jiného: takové drobnosti, která se jí na Hradě přihodila během nedávného inauguračního plesu. Půjčila si tam Honzu od té jeho nové brunety, odvedla ho ze sálu na toaletu a nad umyvadlem mu ho vyhonila, jelikož ta kráva je vážně odpad.

„Snad neočekáváš, že spolu zas...“ Zdráhavě mu naznačí, co jí k úspěšnému vyluštění tajeňky schází.

Honza chápe přesně. „Moc si fandíš,“ sestřelí její obavy. Koutky se mu derou strmě vzhůru a naloží jí ještě něco navíc. „Nepochybně máš plné ruce jiné práce.“

Klára hrábne po kabelce a bez rozloučení se hrne ke dveřím. Vyjde z jeho kanceláře na chodbu, aniž by za sebou zavřela, a za chůze volá šéfovi do redakce. Pak mrkne na hodinky: skoro půl dvanácté. V poledne má na náplavce oběd s Claudem, pak se odeberou na hotel.

Musejí si pospíšet.

Než večer přiletí jeho žena.

Kulda slyší tanky.

První ozvěny obvyklého hřmotu ho naplňují radostí. Provází je lehké dunění, které mu plotem prochází do těla a příjemně ho šimrá v hrudi. Kluk se napíná jako máminy kalhotky, když se s nimi na hlavě táta kdysi představoval dědovi.

To se přihodilo jednoho krásného srpnového rána jen pár hodin poté, co se s mámou seznámili. Kuldíkoví rodiče na sebe znenadání narazili nedaleko rodinné chaty na Klepáčově. Děda a babička tam s mámou přijeli autem předešlý večer. U táboráku si opekli buřty a pak šli spát, aby byli druhý den čerství a mohli vyrazit do lesa na houby. Uprostřed noci je však probudil rachot helikoptéry, která přistála za okny hned vedle lípy. Děda se domníval, že jde o stroj horské služby, ale brzy zjistil, jak moc se mýlí. Piloti mu sice potvrdili, že přiletěli v rámci záchranné akce, jenže mluvili rusky, na přídí měli kanony a za opasky pistole. Jelikož ruština plus zbraně rovná se smrt, děda na nic nečekal a jal se zachraňovat své ženy. Babičku ukryl u sousedů, mámu ve stodole na okraji louky. Potom se pěšky vydal pro pomoc do města, což je od chaty dvacet kilometrů, ale protože jednou přišel po svých až ze Sibiře, byla to prdlačka.

Táta měl tou dobou čerstvě po maturitě na průmyslovce a už dva měsíce pracoval jako strojevodoucí. Na

parní lokomotivě zrovna sloužil noční s Tondou Kolouškem, který mu dělal hajcra. Nákladní vlak, který měli na starosti, byl několik kilometrů dlouhý. „Dali nám na to Štokra, tos měl vidět, jak mu valil dým z komína,“ vyprávěl jednou Kuldovi. „S mašinou jsme byli už v Zábřehu, a poslední vagon s postrkem teprve vyjížděly z Postrělmova.“ Za Mohelnicí jim návěstí přikázalo zastavit v polích, kde pak z kabiny několik hodin sledovali nepřetržitý proud letadel vysoko na obloze. Když se nad ránem dostali zpátky na ubytovnu, věděli už, co se děje, takže nasedli do auta, v depu naložili barvy a štětce a vydali se do hor přemalovávat značky na hlavních příjezdových cestách, včetně silnice vedoucí přes Klepáčov. V Rudolovicích je za překročení povolené rychlosti zastavila hlídka VB, ale vyvázli bez pokuty. Esenbáci jim po kontrole dokladů přinesli pár plechovek nátěru navíc a roztlačili je, aby jim to do kopce chytlo.

Zbytek se odehrál ráz naráz. Při ničení směrovky u klepáčovské lesní školky je překvapil obrněnec s pořádným kanonem, a tak každý prchl opačným směrem. Ani se nestihli rozloučit. Koloušek utekl do lesa nad Švagrovem, kde skončil s průstřelem hlavy. Jeho tělo se našlo až po dvou týdnech. Táta odpelášil do stodoly k mámě, kde pro změnu skončil s průstřelem srdce, a to šípem její lásky. Děda se tam vrátil právě v okamžiku, když spolu měli intimčo. Pohled na nahatou dceru v kupce sena si našťěstí vyložil po svém: pod vlivem akutní krize české státnosti usoudil, že ji chtěli znásilnit sovětští vojáci. Když se před ním zjevil

mužný domorodec s tasenou osobní zbraní, poděkoval mu, že ji tak udatně bránil.

Se žádostí o máminu ruku tudíž táta neměl potíže. Odhodlal se dědy zeptat v řádu několika málo dní. Děda ho přivítal s otevřenou náručí a slavnostní přípitek uzavřel vlastní prosbou, aby si jeho dceru vzal. Oba muži se samozřejmě předem dovolili u mámy, která už tehdy věděla všechno líp než ostatní, a tudíž o všem rozhodovala. Když babička zašla za panem farářem do kostela a potvrdila, že i pánbůh je sňatku nakloněn, nestálo už lásce v cestě nic. Jako jediná v rodině mluvila polsky, úředním jazykem nebes, takže její vyjádření mělo zvláštní váhu. Nebylo na škodu, že i farář pracoval na dráze, chodil s tátou na pivo a jako svědomitý železničář zajistil, aby kolegovi neujel nejdůležitější vlak jeho života.

Obřad však bylo nutné odložit. V Praze se upálil tátův známý z průmyslovky a ženich měl rázem po náladě. Obrečeli to všichni kromě babičky, která vyslovila přesvědčení, že špatný začátek znamená dobrý konec, protože prý mámu s tátou čeká obzvlášť velké štěstí. Zbytek rodiny i národa byl spíš v depresi. S tátou nebyla pár týdnů kloudná řeč – nejdřív Koloušek, teď Zajíc. Máma před ním pro jistotu schovala sirky a děda nemohl jezdit autem, jelikož mu vylila benzin do kanálu. To aby tátu náhodou nenapadla podobná kravina.

Ani na druhý pokus to nedopadlo líp. To zas přišel o náladu děda. Pár měsíců před svatbou prodal svou milovanou Felicii Super, rok výroby 1962, vybral veškeré

úspory a koupil na okraji města starší dům, aby bylo víc místa pro mladé. Sotva ale převzal klíče, odešla z kasáren za plotem československá armáda a nastěhovali se do nich Sověti. Dědovi po válce trvalo celé tři roky, než jim zdrhl ze zajateckého tábora kdesi u Bajkalu a přes Ural se indiánskou chůzí vrátil k babičce. Teď ho dopadli přímo pod jeho střechou – no koho by to nenasralo? Zdi s ostnatým drátem sice teoreticky patřily k vojenskému objektu a měly zaručovat, že do něj zvenčí nepronikne nikdo nepovolaný. Jenže kasárna obléhala zakoupený pozemek ze tří stran, a tak to v praxi vypadalo, že zdi patří domu a jejich účelem je překazit dědovi další útěk. Výhled z oken byl každopádně k nerozeznání od výhledu z jeho někdejší sibiřské cely. „To je trdlo, ten děda, co?“ zamrkala babička rošťácky na Kuldu, když to spolu jednou všichni tři probírali na lavičce u šopy. „Si tu štrapaci mohl ušetřit, kozel gupi.“ A vrazila dědovi loket do žeber, aby ho trochu rozveselila.

I na vězeňském dvorku se však konají svatby. Když se ta mámina a tátova konečně na třetí pokus uskutecnila, stála za to. Babička mámě ušila krásné bílé šaty s kloboučkem a rukavičkami, upekla dort i koláčky a ve své a Ježíškově rodné polštině všem přítomným tlumočila svaté požehnání. Děda zase na jedinou svobodnou stranu domu, tu do ulice, vyvěsil velikou ceduli SVATBA – NERUŠIT – OKUPANTSKÝM SVINÍM EINTRITT VERBOTEN. A tak kromě esenbáků, kteří mu kvůli tomu přišli doručit předvolání k výslechu, svatebčany na zahradě nikdo neobtěžoval.

Na veselku přijeli všichni tátovi příbuzní z Miku-
lova a nezapomněli ze sklípků přivést demižony. Víno
a slivovice tekly proudem. Po půlnoci dědu s panem
farářem při pohledu na nedopité flašky automaticky
napadlo totéž – Molotovovy koktejly –, ačkoli jinak se
ideologicky rozcházeli a děda veřejně prohlašoval pá-
naboha za největší světový omyl od dopadu meteoritu
na konci křídy. Máma jim však nadále odmítala vydat
sirky, takže lahve létaly přes ostnatý drát jen tak. Pár
se jich na druhé straně roztříštilo, zbytek hbitě pochy-
tali sovětští vojíni. Místo výbuchů se zpoza zdi ozývalo
nadšené „Spasíba.“ Pan farář na to lakonicky utrousil:
„Bůh vám odpust, tankomrdi.“

Vynikající prospěch ve škole tedy není to jediné, co
Kuldovi okupace přinesla. Díky Rudé armádě se brzy
naučil číst, psát a počítat, ale samé jedničky plus sto
korun československých na ruku od dědy za každé vy-
svědčení představují jen třesničku na dortu. Válce Kul-
dík vděčí za mnohem víc. Vděčí jí za sebe sama. Bez in-
vaze by se máma s tátou nepotkali, syna by nezplodili
a děda s babičkou by si nepořídili dům, kde se narodil.
Možná je to osud, možná jen souhra náhod, každopád-
ně je ale válka vepsána do Kuldovy DNA.

Není proto divu, že ji od malička vnímá jako při-
rozený stav světa. Co na tom, že se nikde nestřílí ani
nikde neteče krev, že máma s tátou chodí každý den do
práce a Kuldík do školy nebo na hřiště, že se o víkendu
jezdí na chatu a celé město i země žijí napohled nor-
málním životem. To se jen válka na chvíli převlékla do

civilu. Poražení jsou momentálně příliš slabí, aby mohli vzdorovat, takže jim nezbývá nic jiného než být dočasně zticha – asi jako děda, když našťve babičku a tomu za to schová zuby. Ani náhodou to neznamená mír, o jakém se píše v učebnicích, na vlaječkách a na plakátech, které musí Kulda několikrát do roka pomáhat vylepovat do oken doma i ve škole a které během slavnostních manifestací pravidelně zaplavují ulice města: mír jako harmonické soužití všech se všemi. To ho nemůže zmást. Mír, to je jenom válka bez mordování. Uspávanka, kterou vítězové zpívají zajatcům.

Kulíška ukolébavky nebavily, ani když mu bylo půl roku, a teď, před jeho desátými narozeninami, ho všechno to povykování o míru otravuje. Během průvodů a manifestací trpí jako při prohlídce u zubaře. Zajímá ho přesný opak: věci, o nichž se nemluví, ticho pod pásem projíždějícího tanku, tajemství, která v tom tichu přežívají jako ryby na dně zamrzlého jezera. Má na ty věci přirozený čich. Nedávno je zvěřil například ve tvářích postaršího páru, který před jejich brankou zastavil v krásném opelu s mezinárodní poznávací značkou D. Ti dva zazvonili na zvonek a děda je po krátkém rozhovoru pozval dál. Mluvili spolu jen německy. Ještě u nich nikdy nebyli na návštěvě, a přece v domě znali každičkou místnost. Dokonce věděli i o výklenku ve spíži za kuchyní. Když se tam mezi máminou moukou, cukrem a zavařeninami mlčky zastavili, Kulíškoví neuniklo, že si kapesníkem utírají slzy.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Kulda čeká na tank.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.